

The background of the slide features a classical-style sculpture of a muscular man pushing a large, heavy stone sphere. The scene is set against a light, hazy background, emphasizing the physical effort and strength of the worker. The text is overlaid on this image in a clean, white font.

Тема III: ПЛАН З ПРАЦІ

1. Завдання і структура плану з праці
2. Планування чисельності промислово-виробничого персоналу
3. Планування фонду оплати праці і доходу промислово-виробничого персоналу

Міні-лексикон:

- *чисельність, заробітна плата,*
- *персонал підприємства,*
- *штатний розклад.*

Основні завдання плану з праці полягають у тому, щоб забезпечити:

- 1) виробничо-господарську діяльність підприємства кадрами необхідної кількості і кваліфікації, а також ефективне їхнє використання;
- 2) оплату праці відповідно до її кількості і якості;
- 3) соціальні виплати і компенсації працівникам.

План з праці повинен складається з:

- 1) Чисельність персоналу підприємства;
- 2) Фонд оплати праці;
- 3) Доходи персоналу.

Основними вихідними даними для розрахунку плану з праці є:

- Персонал;
- план виробництва, обґрунтований у маркетинговій програмі;
- норми і нормативи з праці;
- тарифні ставки, розцінки, посадові оклади;
- система доплат на підприємстві;
- система преміювання на підприємстві;
- нормативні акти по формуванню фонду оплати праці.

- **Персонал підприємства** являє собою сукупність працівників, які мають необхідну професійну підготовку та практичні навички. За характером участі у виробничій діяльності всі працівники розподіляються на промислово-виробничий персонал та персонал непромислової діяльності.

Весь промислово-виробничий персонал підприємства поділяють на категорії. З точки зору ролі, яку відіграють працівники в процесі діяльності підприємства, а також використовуваних методів розрахунку їх планової чисельності доцільно виділити наступні категорії:

-
- робітники основного виробництва;
 - робітники допоміжного виробництва;
 - керівники та спеціалісти.

2. Планування чисельності промислово- виробничого персоналу

Чисельність робітників основного виробництва

Для розрахунку планової чисельності основних робітників використовуємо формулу

$$Ч = T_p / (Ф_e * K_n),$$

де T_p - планова трудомісткість виробничого плану, людино-днів;

$Ф_e$ - плановий ефективний фонд часу одного робітника, днів;

K_n - планований коефіцієнт виконання норм.

Таблиця - Картка трудомісткості на виробництво «Соку яблучного натурального неосвітленого» (змінне завдання - 20 т)

Найменування операції	Підлягає переробці у зміну, кг	Норма виробітку, кг/чол	Трудомісткість, людино-днів	Тарифний розряд	Денна тарифна ставка, грн	Оплата за тарифами, грн
Транспортування та зберігання	14036	15000	0,94	2	5,2	4,87
Миття	13615	14000	0,97	2	5,2	5,06
Інспекція	13334	5000	2,67	3	5,72	15,25
Дроблення	13053	6300	2,07	2	5,2	10,77
Пресування	12772	7111	1,80	3	5,72	10,27
Фільтрування	9264	4230	2,19	4	6,44	14,10
Підігрівання та охолодження	8983	4110	2,19	3	5,72	12,50
Сепарування	8562	4200	2,04	4	6,44	13,13
Фільтрування	8421	3700	2,28	4	6,44	14,66
Деаерація та підігрівання	8281	3420	2,42	4	6,44	15,59
Фасування	8141	4281	1,90	4	6,44	12,25
Закупорювання	8001	4445	1,80	4	6,44	11,59
Підготовка пакета	2002	18185	0,11	2	5,2	0,57
Оформлення готової продукції	2002	8000,8	0,25	4	6,44	1,61
Разом			23,62			142,23

Таблиця - Плановий баланс робочого часу одного робітника

Показник	План
1. Календарний фонд	365
2. Кількість неробочих днів, усього	105
у т.ч. святкових	12
вихідних	93
3. Номінальний фонд робочого часу	260
4. Невиходи, усього	29
у т.ч. чергові відпустки	24
на навчання	0,5
у зв'язку з вагітністю і пологами	1
через хвороби	2,8
у зв'язку з виконанням державних і громадських обов'язків	0,7
5. Ефективний фонд робочого часу, днів	231
6. Середня тривалість робочого дня, год.	8
7. Ефективний фонд робочого часу, год.	1848

Чисельність допоміжних робітників-відрядників:

а) виходячи з трудомісткості запланованих робіт (цей розрахунок здійснюється за попередньою формулою);

б) виходячи з норм виробітку і планового обсягу робіт:

$$Ч = Q / (Н_{\text{вир}} * Ф_e * К_n),$$

де Q - плановий обсяг робіт у натуральних одиницях;

$Н_{\text{вир}}$ - планова норма виробітку, нат. од. / чол.

Чисельність допоміжних робітників-відрядників:

в) виходячи з норми обслуговування обладнання: $Ч = A / N_{\text{обсл}}$

де A – кількість обладнання;

$N_{\text{обсл}}$ - норма обслуговування, маш. / чол.

г) за кількістю робочих місць (комірники, вагарі і т.п.)

$$Ч = М,$$

де $М$ - кількість робочих місць.

Планування чисельності керівників та спеціалістів

здійснюється за допомогою нормативного методу.

Можна використовувати три види нормативів:

- 1) трудомісткості керування;
- 2) норми керування;
- 3) кількість робочих місць.

За розрахованою чисельністю працівників складається плановий **штатний розклад**.

Штатний розклад - це документ, де міститься перелік посад і професій промислово-виробничого персоналу за всіма структурними підрозділами підприємства із зазначенням чисельності, кваліфікації і місячного окладу або тарифної ставки працівника.

3. Планування фонду оплати праці і доходу промислово-виробничого персоналу

Структура доходу персоналу:

- основна й додаткова заробітна плата;
- інші заохочувальні та компенсаційні виплати;
- премії і винагороди з фонду, який утворюється за рахунок прибутку;
- матеріальна допомога;
- соціальні виплати;
- дивіденди за акціями підприємства.

Плановий фонд заробітної плати дорівнює:

$$\Phi_{\text{ЗП}}^{\text{ПВП}} = \Phi_{\text{осн}} + \Phi_{\text{дод}} + I$$

- основна заробітна плата;
- додаткова заробітна плата;
- інші заохочувальні та компенсаційні виплати;

Планування фонду заробітної плати проводиться за наступними етапами:

На **I етапі** розраховують основний фонд заробітної плати. Його розрахунок проводять нормативним методом.

На **II етапі** розраховують плановий фонд додаткової заробітної плати (статистичним або нормативним методом).

На **III етапі** сумують фонди основної та додаткової заробітної плати.

На **IV етапі** розраховують інші заохочування і компенсаційні виплати.

На **V етапі** розраховують плановий фонд заробітної плати.

I етап: розрахунок фонду основної заробітної плати

На підприємствах харчової промисловості для робітників **основного виробництва** планування основного фонду заробітної плати здійснюється на основі карток трудомісткості.

I етап: розрахунок фонду основної заробітної плати

Для допоміжних робітників розрахунок можна виконувати, виходячи з планової трудомісткості або планового обсягу робіт:

$$\Phi_{\text{осн}}^p = T_p \times TС_{\text{д}}$$

де T_p - трудомісткість планових робіт, в людино-днях;

$TС_{\text{д}}$ - середньоденна тарифна ставка, грн

$$\Phi_{\text{осн}}^p = \sum V_i \cdot P_i$$

де V_i - обсяг робіт (т);

P_i - відрядна розцінка за i -у роботу (грн).

I етап: розрахунок фонду основної заробітної плати

Для допоміжних робітників з погодинною оплатою та керівників і спеціалістів розрахунок ведеться на основі трудових норм: годинна тарифна ставка або плановий посадовий оклад чи місячна тарифна ставка.

I етап: розрахунок фонду основної заробітної плати

Розрахунки для керівників та спеціалістів

$$\Phi_{\text{осн}} = \sum T_{\text{I}}^{\text{міс}} \times Ч_{\text{I}} \times 12,$$

де $T_{\text{I}}^{\text{міс}}$ - плановий посадовий оклад чи місячна тарифна ставка, грн;

$Ч_{\text{I}}$ - планова чисельність працівників на відповідній посаді, чол;

12 – кількість місяців на рік.

I етап: розрахунок фонду основної заробітної плати

для робітників з погодинною оплатою

$$\Phi_{\text{осн}} = \sum T_{\text{I}}^{\text{год}} \times Ч_{\text{I}} \times \Phi_{\text{Е}'}$$

де $T_{\text{I}}^{\text{год}}$ - планова годинна тарифна ставка
робітників з погодинною оплатою і-го
розряду, грн;

$Ч_{\text{I}}$ - планова чисельність робітників з
погодинною оплатою і-го розряду, чол;

$\Phi_{\text{Е}}$ – плановий ефективний фонд часу
одного робітника, год.

Планування фонду заробітної плати проводиться за наступними етапами:

На **I етапі** розраховують основний фонд заробітної плати. Його розрахунок проводять нормативним методом.

На **II етапі** розраховують плановий фонд додаткової заробітної плати (статистичним або нормативним методом).

На **III етапі** сумують фонди основної та додаткової заробітної плати.

На **IV етапі** розраховують інші заохочування і компенсаційні виплати.

На **V етапі** розраховують плановий фонд заробітної плати.

Формування планового фонду заробітної плати та доходу працівників

